

Universiteit
Leiden

The Netherlands

Making futures? Technology start-ups in Singapore

Kripe, Z.

Citation

Kripe, Z. (2025, November 13). *Making futures?: Technology start-ups in Singapore*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4283023>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4283023>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

SAMENVATTING

Deze dissertatie onderzoekt de culturele betekenis van de toekomst door de dagelijkse praktijken van technologie-start-ups in een vroege fase in Singapore in de jaren 2010 tot 2016 te bestuderen. Het onderzoekt hoe de toekomst etnografisch kan worden bestudeerd door start-up *futurities* te analyseren – verschillende soorten toekomsten die verbonden waren met, en noodzakelijk waren voor, de praktijk van het bouwen van technologiebedrijven. Hoewel de antropologie bekendstaat om het bestuderen van cultuur en traditie – zaken die doorgaans met het verleden worden geassocieerd – zijn *futurities*, of verschillende manieren waarop de toekomst wordt voorgesteld, net zo cultureel geladen als elke andere vorm van temporaliteit.

Neoliberale denkbeelden stellen technologie-start-ups voor als motoren van groei en innovatie, door superster-ondernemers die claimen de toekomst te kunnen ‘uitvinden’ en een ‘deuk in het universum te slaan’. Singapore, vaak gezien als zowel een wereldwijd innovatiecentrum als de “Ander” van Silicon Valley, biedt een interessante context om te onderzoeken hoe representaties van de toekomst worden geproduceerd, verspreid, betwist en onderhandeld door de verschillende ondernemers die betrokken zijn bij de opbouw van de nieuwe digitale economie.

Dit onderzoek is gebaseerd op etnografisch veldwerk dat tussen 2010 en 2016 in Singapore is uitgevoerd, aangevuld met kortere onderzoeksreizen naar de Filipijnen, Indonesië, Maleisië en Birma. Het veldwerk in Singapore concentreerde zich rond een start-up incubatorprogramma, ‘The Accelerator,’ en combineerde participerende observatie, semigestructureerde interviews met ondernemers, investeerders, mentoren en managers, evenals deelname aan evenementen zoals Start-up Weekends, hackathons en netwerksessies. De studie maakte ook gebruik van digitale bronnen, waaronder start-up media, overheidsbeleidsdocumenten en teksten van de gesprekspartners zelf.

De analyse toont zes onderling samenhangende domeinen, elk in een afzonderlijk hoofdstuk, waarin start-up *futurities* vorm kregen en werden betwist: de verbeelding van mondiale en regionale verhoudingen, nationale agenda’s, sociale organisatie, de start-upbedrijven zelf, en het individu in termen van zowel subjectiviteit als belichaamde ervaring. Bij elkaar genomen laten de hoofdstukken zien hoeveel arbeid nodig is om start-up *futurities* als haalbaar in stand te houden, welke grenzen ondernemers tegenkwamen, en welke specifieke inzichten dit biedt voor het etnografisch bestuderen van *futurities*.

Hoofdstuk 1 onderzoekt de verbeelding van de geografie van technologisch ondernemerschap die Singapore positioneerde tussen Silicon Valley en Azië. Silicon Valley fungeerde als een sjabloon voor de toekomst, terwijl Azië werd neergezet als “inhaalregio.”

Ondernemers in Singapore voelden zich zowel aangetrokken tot deze visie als geconfronteerd met de tegenstrijdigheden ervan: beloftes van schaalvergroting temidden van Westerse economische achteruitgang trokken mensen en kapitaal aan, maar tegelijkertijd reproduceerde dit narratief neokoloniale en techno-orientalistische tropen die gelijktijdigheid ontkenden. Het hoofdstuk laat zien dat claims over de toekomst ook claims over macht zijn.

Hoofdstuk 2 plaatst technologisch ondernemerschap binnen de politieke agenda en geschiedenis van Singapore en toont hoe de staat de ‘kenniseconomie’ voorstelde als de onvermijdelijke toekomst van de natie, waarmee ze haar aanspraak op vooruitziendheid en controle versterkte. De etnografische focus op projecten zoals *one-north* en *Blk 71* illustreert hoe infrastructuur werd ingezet om *futurities* te construeren, terwijl zorgen over overbevolking en ongelijkheid de grenzen van deze visie blootlegden. Het hoofdstuk betoogt dat de strakke bestuurlijke nadruk op bepaalde *futurities* alternatieve toekomsten maskeerde en onderstreept de noodzaak om toekomstvorming historisch, lokaal en materieel te bestuderen.

Hoofdstuk 3 belicht de rol van gedeelde toekomsten in het organiseren van de sociale relaties van start-ups via het concept van het ‘ecosysteem.’ Evenementen zoals start-up weekends en netwerksessies genereerden enthousiasme, boden een sociale context voor de vercommercialisering van ideeën over sociale verandering, en disciplineerden ondernemers tot een door durfkapitaal gedreven benadering. Hoewel dit werd voorgesteld in termen van delen, passie, en openheid, maskeerde het de ongelijkheden en hiërarchieën die het ondernemersleven vorm geven en naturaliseerde het de extractie van onbetaalde arbeid en affectieve investering. Het hoofdstuk stelt dat het ecosysteem functioneerde als een *ideaal* dat de uitbreiding en reproductie van kapitaal faciliteerde.

Hoofdstuk 4 onderzoekt hoe start-up ondernemers waarde creëerden en onderhandelden terwijl ze ideeën transformeerden tot bedrijven. Het laat zien hoe waarde werd begrepen in persoonlijke, sociale en economische registers, maar steeds sterker werd gedisciplineerd door de verwachtingen van investeerders omtrent schaalbaarheid. Ondernemers werden getraind om radicale maakbaarheid te omarmen – producten te heroriënteren en toekomsten opnieuw te formuleren in een zoektocht naar “potentiële waarde.” Deze speculatieve oriëntatie betekende dat ideeën, hoe persoonlijk of sociaal betekenisvol ook, moesten worden opgegeven als ze niet economisch opgeschaald konden worden. Open *futurities* voedden ondernemersoptimisme, terwijl lege *futurities* – gefocust op louter financieel potentieel – dit vaak ondermijnden.

Hoofdstuk 5 onderzoekt hoe start-up *futurities* de subjectiviteit van ondernemers vormgeven en hen neerzetten als “projecten in wording.” Gericht op imaginaire toekomsten leerden zij ervaringen en identiteiten te vercommercialiseren tot speculatieve waarde, waarbij flexibiliteit, optimisme en het herdefiniëren van falen als kans werden gecultiveerd. Toch vroegen deze open *futurities* ook om strikte zelfdiscipline, constante presentatie van verze-

kerheid, en voortdurende beheersing van tijd en emoties. Het hoofdstuk toont dat start-up *futurities* worden geleefd door ondernemende zelden – gedreven door ambitie en aspiraties, maar gesteund door vaak verborgen sociale, staats- en bedrijfsbronnen.

Hoofdstuk 6 verschuift de aandacht van subjectiviteit naar lichamelijkheid en benadrukt hoe *futurities* werden beleefd en betwist via *gendered* en geracialiseerde lichamen. Terwijl van ondernemers werd verwacht dat ze zich presenterden als flexibele, toekomstgerichte subjecten, bleken aspecten van identiteit zoals gender en ras minder kneedbaar. Aziatische lichamen en geesten werden vaak voorgesteld als gebrekkig: zij moesten hervormd worden om te voldoen aan ondernemingsnormen die impliciet gebaseerd waren op Westerse, witte mannelijkheid. Door die strijd over lichamelijke discipline, genderverwachtingen en geracialiseerde prestaties te volgen, laat het hoofdstuk zien hoe *futurities* zich materialiseren in belichaamde contexten, waarmee mondiale hiërarchieën en structurele ongelijkheden worden gereproduceerd.

Deze dissertatie draagt bij aan de antropologie van temporaliteit en kapitalisme door te laten zien hoe start-up *futurities* – cultureel specifieke manieren om de toekomst voor te stellen – werden beleefd, betwist en gematerialiseerd in Singapore. Start-up *futurities* beloofden *empowerment*, innovatie en groei, maar in de praktijk berustten ze op harde arbeid, verborgen hulpmiddelen en praktijken die dezelfde ongelijkheden reproduceerden die ze beweerden te overstijgen. Een centrale paradox loopt door de hoofdstukken heen: *futurities* leken open en toegankelijk voor iedereen, maar waren moeilijk te verwezenlijken.

De analyse volgt deze dynamiek op verschillende schaalniveaus: mondiale verbeeldingen van “Azië als kans,” nationale stedelijke projecten, sociale ecosystemen, start-upbedrijven en het “zelf” van de ondernemers. Op elke schaal vroegen start-up *futurities* om radicale maakbaarheid van ideeën, plaatsen, subjecten en lichamen. Toch bleken ze fragiel. Infrastructuren hadden blijvende grenzen, The Accelerator worstelde om basisuitgaven te dekken, en gender en ras van ondernemende lichamen konden niet eindeloos worden hervormd. De zoektocht naar start-up *futurities* genereerde zowel optimisme als leed, aangezien ogenschijnlijk onbeperkte mogelijkheden botsten met materiële realiteiten en structurele ongelijkheden die ondernemers vaak internaliseerden als persoonlijk falen.

In het geval van Singapore waren start-up *futurities* cruciaal voor het in stand houden van het optimisme dat nodig is voor het nemen van ondernemersrisico, terwijl ze ook fungeerden als instrumenten van staatsplanning en kapitalistische waardering. Verre van onvermijdelijk of universeel, waren de hier beschreven start-up *futurities* contingente uitkomsten van overlappende staatsagenda's, mondiale discoursen en individuele aspiraties. De dissertatie pleit er daarom voor om *futurities* niet te bestuderen als universeel of tijdperk-bepalend, maar als meervoudig, betwist en cultureel en historisch gesitueerd.

